

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 12, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 77 82, faks. (8 5) 213 25 53, el. p. skvc@skvc.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111959192

Utenos kolegijai
Maironio g. 7
LT-28142 Utena

Į 2013-04-16 Nr. V10-155

Į 2013-11-28 Nr. V10-439

D. Bagdonavičienė
Direktorius pavaduotoja
akademiniai veiksmai
Aliona Sirviciene
2014-07-25

PAŽYMA

DĖL VYKDOMOS STUDIJŲ PROGRAMOS IŠORINIO ĮVERTINIMO

2014-07-23 Nr. SV5-153

Atsakydami į Jūsų raštus „Dėl prašymo vertinti ir akredituoti Utenos kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto studijų programas“, „Dėl vykdomos studijų programos akreditavimo“, kuriuose prašėte vertinti ir akredituoti Jūsų aukštojoje mokykloje vykdomą studijų programą, informuojame, kad, vadovaujantis Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo¹ (toliau – Aprašas) V skyriumi bei Vykdomų studijų programų vertinimo metodikos² (toliau – Metodika) II skyriumi, Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – Centras) pasitelkti ekspertai atliko Utenos kolegijoje vykdomos studijų programos (toliau – Programos) išorinį vertinimą:

Valstybinis kodas	Programos pavadinimas	Bendras įvertinimas (balais)	Numatomas sprendimas dėl akreditavimo
653H17006	<i>Aplikos apsaugos inžinerija</i>	15	akredituotina 3 metams

Pažymėtina, kad ekspertų parengtos išorinio vertinimo išvados, vadovaujantis Metodikos 13, 47, 49 punktais, taip pat Studijų vertinimo komisijos nuostatų³ 6 punktu, buvo svarstytos 2014 m. gegužės 30 d. ir birželio 27 d. Studijų vertinimo komisijos (toliau – Komisija) posėdžiuose. Komisija pritarė Programos vertinimo išvadoms.

Centras, atsižvelgdamas į ekspertų parengtas Programos vertinimo išvadas bei Komisijos siūlymą, vadovaudamasis Aprašo IV ir V skyrių nuostatomis, priėmė sprendimą Programą įvertinti teigiamai, kadangi bendras Programos įvertinamas sudaro ne mažiau kaip 12 balų ir nėra viena vertinama sritis nėra įvertinta „nepatenkinamai“.

Nesutikdami su šiuo Centro sprendimu, Jūs turite teisę, vadovaudamiesi Metodikos 135 punktu, Centrai pateikti argumentuotą apeliaciją per 20 dienų nuo šio sprendimo išsiuntimo dienos.

Įsiteisėjus šiam Centro sprendimui vadovaujantis Aprašo IV skyriumi, Centras priims atitinkamą sprendimą dėl įvertintų studijų programų akreditavimo.

¹ Patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. ISAK-1652 (Žin., 2009, Nr. 96-4083).

² Patvirtinta Centro direktoriaus 2010 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-01-162 „Dėl vykdomų studijų programų vertinimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7954).

³ Patvirtinta Centro direktoriaus 2010 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1-01-9 (Žin., 2010, Nr. 9-476).

Primename, kad vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, Nr. 54-2140) 41 straipsnio 2 dalimi ir Aprašo 35 punktu, aukštoji mokykla turi viešai skelbti atlikto vertinimo rezultatus.

PRIDEDAMA. Utenos kolegijos pirmosios pakopos studijų programos *Aplinkos apsaugos inžinerija* (valstybinis kodas – 653H17006) 2014-06-19 ekspertinio vertinimo išvados Nr. SV4-359-3, 15 lapų.

Laikinai einanti direktoriaus pareigas

Nora Skaburskienė

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Utenos kolegijos
APLINKOS APSAUGOS INŽINERIJOS
PROGRAMOS (653H17006)
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: Prof. dr. Žaneta Stasiškienė

Grupės nariai: Prof. dr. Arvydas Povilaitis

Violeta Petraškienė

Lina Šleinotaitė-Budrienė

Inga Bačelytė

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Aplinkos apsaugos inžinerija
Valstybinis kodas	653H17006
Studijų sritis	Technologijos mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Bendroji inžinerija (H100) (Aplinkos inžinerija (H170))
Studijų programos rūšis	koleginės studijos
Studijų pakopa	pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (3), išstėtinė (4)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Aplinkos inžinerijos profesinis bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	2011-08-30

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara.....	6
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai	9
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	11
2.6. Programos vadyba	12
III. REKOMENDACIJOS	14
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	15

I. ĮŽANGA

Išorinio vertinimo, kurį inicijavo Studijų kokybės vertinimo centras (toliau – SKVC), išvadų tikslas – pateikti išsamią Utenos kolegijoje vykdomos technologijos mokslų srities bendros inžinerijos studijų krypties pirmosios pakopos studijų programos *Aplinkos apsaugos inžinerija* (toliau – Programa) analizę bei įvertinti jos kokybę vadovaujantis SKVC metodiniais nurodymais ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Aplinkos apsaugos inžinerijos studijų programos savianalizės suvestinė su priedais ekspertų grupės nariams buvo pateikta 2014 metų vasario mėnesį. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo studijų programos savianalizės suvestinės ir jos priedų nagrinėjimo. Vertinant Programą vadovautasi studijas reglamentuojančiais įstatymais ir normatyviniais teisės aktais, SKVC direktoriaus 2010 m. gruodžio 20 d. (Įsakymas Nr. 1-01-162) paskelbta „Vykdomų studijų programų vertinimo metodika“ (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

Ekspertų grupė 2014 m. kovo 12 d. vyko į Utenos kolegijos Verslo ir technologijų fakultetą, kur susitiko su fakulteto administracija, studijų programos savianalizės suvestinės grupės rengėjais, studijų programos dėstytojais, studentais, socialiniais partneriais, susipažino su fakulteto materialine baze (auditorijos, biblioteka). Vizito pabaigoje kolegijos vadovybė, Verslo ir technologijų fakulteto administracija, dėstytojai buvo supažindinti su bendrais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

Studijų programa buvo įregistruota 2011 m., ES 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos lėšomis Utenos kolegijos vykdyto projekto „Utenos kolegijos paklausių darbo rinkoje studijų programų atnaujinimas diegiant probleminio mokymosi sistemą (PROMOSID)“ apimtyje atnaujinus bei reikšmingai pakeitus buvusią „Aplinkos apsaugos inžinerijos“ studijų programą (653H17005), suteikiant jai valstybinį kodą 653H17006. Atnaujinta studijų programa buvo akredituota 3 studijų metams.

Nors Programos savianalizės suvestinės dokumentas yra pakankamai išsamus, ekspertų grupė pasigedo savikritiško, išsamaus ir atviro Programos stiprių bei silpnų pusių vertinimo (pvz. taikant SSGG analizės ar kitą metodą), atlikto įtraukiant visas suinteresuotas šalis.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra apibrėžti, pagrįsti akademiniiais ir profesiniais reikalavimais, ir, ką byloja Programos rengėjų 2010 m. atlikta rengiamų specialistų poreikio darbo rinkoje ir įgyjamų kompetencijų analizė, visuomenės ir darbo rinkos reikalavimais, formaliai atitinka studijų rūšies, pakopos bei kvalifikacinio lygio reikalavimus pateikiamus Lietuvos kvalifikacijų sandaros bei Studijų pakopų aprašo aprašymuose. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra skelbiami ne tik interneto svetainėje www.utenos-kolegija.lt, bet leidžiama ir platinama patraukli reklaminė medžiaga (brošiūros, knygutės, užrašų knygelės), kurioje patraukliai aprašoma studijų programa, nurodant profesinės veiklos galimybes bei galimybę dalyvauti ERASMUS mainų programoje. Vertinimo metu nustatyta, kad vykdomas platus Programos viešinimas regiono mastu, susitikimų mokyklose metu vidurinių mokyklų abiturientai ir jaunesni moksleiviai skatinami ir motyvuojami rinktis šios studijų programos studijas.

Programos paskirtis rengti aukštąjį koleginių išsilavinimą turinčius aplinkos inžinerijos specialistus, atitinkančius Utenos regiono darbo rinkos poreikius, atitinka Kolegijos misiją ir dera su Lietuvos ūkio reikmėmis. Programą vykdomantis personalas ir studentai vykdo taikomąją mokslinę veiklą, nors ji galėtų būti plačiau išvystyta ir joje galėtų dalyvauti didesnis dėstytojų skaičius, giliau nagrinėjami Utenos regionui aktualūs klausimai. Taip pat savianalizės rengėjai teigia, kad teikiamos

konsultacijos savivaldybės institucijoms ir ūkio subjektams, tačiau konkrečių pavyzdžių nebuvo pateikta.

Pažymėtina, kad ši Programa labai populiari stojančiųjų tarpe. Jaučiamas glaudus Programos rengėjų ryšys su negausiais socialiniais partneriais. Nors Programos tiksluose teigiama, kad absolventai galės dirbti pramonės ir žemės ūkio įmonėse, komunalinių atliekų, nuotekų tvarkymo tarnybose, valstybinėse ir vietos savivaldos institucijose, būtent pramonę atstovaujančių gamybos įmonių yra mažai – pagrinde bendradarbiaujama su atliekų ir nuotekų tvarkytojais, vandens tiekėjais.

Ši studijų programa neišleido dar nei vieno absolvento, todėl nėra galimybės įvertinti, ar yra pasiekti studijų rezultatai, t.y. nebuvo susitikimų su Programos absolventais ir jų darbdaviais.

Pagrindinis Programos tikslas – parengti aplinkos inžinerijos profesinį bakalaurą, gebantį profesinėje veikloje taikyti *naujausias aplinkos apsaugos technologijas*, kelia tam tikrų abejonių. Aiškiai neapibrėžta personalo profesinio tobulėjimo sistema, žemas užsienio kalbų mokėjimo lygis, mokslinės veiklos koordinavimo trūkumas (žr. 2.3 skyrių) neleidžia pilnai šio tikslo pasiekti. O išanalizavus dėstytojų publikacijas pastebėta, kad didžioji jų dalis yra lietuvių kalba ir du trečdaliai publikuoti įvairių Lietuvos kolegijų leidiniuose – tai apriboja tarptautinį bendravimą bei rezultatų ir pasiekimų lygio vertinimą. Kolegija akcentuoja, kad tiek dėstytojai, tiek studentai reprezentuoja savo pasiekimus tarptautiniu mastu, tačiau dažniausiai tai tėra dvi Latvijos ir Suomijos mokslo institucijos. Neaišku, kaip Kolegija įgyvendina deklaruojamą tikslą sudaryti sąlygas tęstiniam mokymuisi, padėti ūkio subjektams organizuoti asmenų profesinės kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad Programos daliniai tikslai – išugdyti gebėjimus stebėti ir kontroliuoti ūkio subjektų poveikį aplinkai bei taikyti prevencines priemones – studijų rezultatuose atspindėti nepilnai – juose nenumatytas gebėjimas sudaryti medžiagų ir energijos balansus, kurie yra įstatymiškai reglamentuotas pagrindas parenkant optimalią technologinę įrangą bei technologijas. Taip pat studijų rezultatuose nenurodoma, kokių ekonomikos ir finansų srities gebėjimų įgis absolventai, nors šios srities moduliai yra privalomi.

Programos pavadinimas atitinka jos turinį, tačiau atlikus studijų rezultatų analizę, buvo nustatyta, kad nėra atspindėtas gebėjimas, susijęs su inovacijų kūrimu ir diegimu (5 lentelė. Gebėjimas vykdyti tyrimus), specialiuosiuose gebėjimuose neįvardinami gebėjimai taikyti organizacines priemones, tuo tarpu socialiniuose gebėjimuose teigiama, kad bus vadovaujamas darnios plėtos principais, kurie daug reikšmingesni yra Žinių bei jų taikymo ir Specialiųjų gebėjimų srityse. Detaliau panagrinėjus studijų dalykų aprašus pastebėta, kad bent trečdalyje jų minima darni plėtra ir jos principai, tačiau jų nepaminėjimas Programos studijų rezultatuose dar kartą verčia abejoti, ar bus pasiektas Programos tikslas – naujausių technologijų taikymas.

Studijų rezultatai turi būti aiškiai suformuluoti pagrindžiant juos dėstomų dalykų teikiamomis kompetencijomis, todėl ekspertų grupės nuomone, juos būtina koreguoti ir atitinkamai papildyti.

Turint mintyje, kad studentams bus suteikiamas profesinio bakalauro laipsnis, ekspertų nuomone, studijų dalykai studijų procese turėtų būti labiau orientuoti į praktinį žinių taikymą, t.y. praktinių užsiėmimų metu formuluojant įvairias realiais duomenimis iš įmonių (ypač gamybos) pagrįstas užduotis, kurias absolventai spręstų savo darbo vietose. Pavyzdžiui, *Teisės pagrindų* bei *Aplinkosaugos politikos ir teisės* moduluose, galėtų būti pateikiamos realios situacijos, susidarančios įmonėse, ir studentai jas vertintų pagal įgytas žinias, o ne nagrinėtų su specialybe nesusijusias temas (pvz., „Skyrybų procesas“ ir panašias). Tas pats pasakytina ir apie specializacijos modulius, pavyzdžiui, *Pavojingų atliekų tvarkymas*, kur galėtų būti analizuojamos jų prevencijos užduotys. Taip pat neaiškūs prioritetai nustatant ECTS kreditui numatomų dalykų studijų rezultatų kiekį (pavyzdžiui, *Fizika*, 6 kreditai - 5 dalyko studijų rezultatai, *Elektrotechnika ir elektronika*, 4 kreditai - 2 dalyko studijų rezultatai, *Informacinės technologijos ir inžinerinė kompiuterinė grafika*, 5 kreditai ir 13 dalyko studijų rezultatų; *Ekonomika ir vadyba*, 6 kreditai - 9 dalyko studijų rezultatai; *Kietųjų dalelių valymo technologijos*, 5 kreditai - 3 dalyko studijų rezultatai).

Srities stiprybės:

- vykdomas platus ir įvairiapusis studijų Programos viešinimas;
- rengiamų specialistų poreikis identifikuotas tiek šalies, tiek regioniniu mastu.

Srities silpnybės:

- koreguotini Programos studijų rezultatai, nepakankamai aiški logika tarp ECTS kredito ir dalyko studijų rezultatų;
- Programos studijos per mažai orientuotos į praktinę veiklą.

2.2. Programos sandara

Programa sudaryta, vadovaujantis „Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu“ (patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501), taip pat atsižvelgta į „Bendrajį technologijos mokslų (inžinerijos) studijų srities reglamentą“ (patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-734).

Programą sudaro 180 kreditų (4800 valandų). Studijos vykdomos nuolatine (studijų trukmė – 3 metai) ir iššėstine studijų forma (studijų – 4 metai). Programoje numatytos dvi specializacijos „Aplinkos inžinerija“ ir „Aplinkos apsaugos organizavimas“, tačiau jų reikalingumas nėra aiškiai pagrįstas, o iš esamų rezultatų matyti, kad „Aplinkos apsaugos organizavimo“ specializacijos nei vienas studentas nepasirinko.

Per semestrą numatomų studijuoti dalykų skaičius ne didesnis kaip 7, per semestrą neviršijama 30 kreditų. Paskaitoms skiriama 948 darbo valandos (19,75 proc. studijų programos apimties), praktikumams - 962 val. (20,04 proc.), konsultacijoms - 642 val. (13,38 proc.), savarankiškiems darbams - 2248 val. (46,83 proc.).

Iššėstinių studijų studentai auditorijose dirba tris savaites kiekvieną semestrą (išskyrus 8-ąjį). Semestro studijų apimtis – 20-24 kreditai. Paskaitoms skiriama 391 darbo valandos (8,14 proc. studijų programos apimties), praktikumams – 396 darbo valandų (8,25 proc.), konsultacijoms – 369 valandos (7,69 proc.), savarankiškiems darbams – 3644 darbo valandos (75,92 proc.).

Studijų plane nurodyti bendrieji koleginiai dalykai (16 kreditų), studijų krypties dalykai (98 kreditai), pasirenkami studijų krypties dalykai (15 kreditų), profesinės veiklos praktikos (30 kreditų), laisvai pasirenkami dalykai (9 kreditai), baigiamasis darbas (12 kreditų); nurodoma dalykų apimtis kreditais, kontaktinio ir savarankiško darbo valandos, dalyko įvertinimo forma. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad Programos studijų plane (tiek iššėstinei, tiek nuolatinei studijų formai) nurodyti dalykai, kuriems kreditai neskiriami: studijų įvadas ir tutoriniai užsiėmimai moduliuose. Tačiau dalykų už tinklelio ribų neturėtų būti.

Programoje derinama dalykinė-modulinė sąranga, taikoma nuolatinėse ir iššėstinėse studijose. Dalykų apjungimas į modulius koncentruoja dėstytojų ir studentų dėmesį į integruotas problemas. Programa baigiama studijų rezultatų įvertinimu per baigiamojo darbo gynimą. Nors studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, jų turinys iš esmės atitinka studijų rūšį ir pakopą, ekspertų nuomone, vertėtų peržiūrėti kreditų paskirstymą dalykams ir taip eliminuoti už tinklelio ribų esančius dalykus.

Siekiant studijų dalykų rezultatų, naudojami įvairūs studijų metodai: interaktyvi paskaita, praktiniai užsiėmimai, individualus darbas, darbas grupėse, situacijų ir atvejo analizė, diskusija, savarankiškas darbas ir kt. Studijų metodai parenkami, priklausomai nuo dėstomo dalyko specifikos, apimties, studijuojamos temos ir pan. Modulinio dalykų turinys analizuojamas sprendžiant 8 problemas. Kiekvieno modulio studijoms skiriami tutoriniai užsiėmimai, kurių metu dėstytojai koordinuoja studentų darbą sprendžiant problemas 6-8 studentų grupelėse. Studijų programa sudaryta taip, kad studentai turėtų pakankamai laiko išsiugdyti savarankiško darbo gebėjimus (savarankiškai ieškoti informacijos, ją analizuoti, pritaikyti) ir mokytis savarankiškai.

Programos savianalizės suvestinėje teigiama, kad vykdomas nuolatinis Programos stebėjimas, vertinimas ir, reikalui esant, koregavimas, o studijų rezultatai periodiškai peržiūrimi. Vis tik

pastebėta, kad ruošiant studijų dalykų aprašus trūksta koordinavimo. Kai kuriuose studijų dalykuose kartojasi panaši tematika (pvz.: „Vandens chemija ir mikrobiologija“, „Ekologija ir aplinkotyra“ ir „Hidrologija“; taip pat „Cheminiai procesai aplinkos ore“ ir „Dujinių išlakų valymo technologijos“; bei „Pavojingų atliekų tvarkymas“ ir „Atliekų tvarkymo technologijos“).

Pokalbis su studentais išryškino, kad moduliuose analizuojami probleminiai klausimai daugeliui studentų sunkiai suprantami (neaiški formuluotė). Ekspertų nuomone, studijų metu analizuojamos globalinės aplinkosauginės problemos, yra neadekvačios profesinio bakalauro studijoms – yra per plačios, atitolusios nuo praktinės realybės. Dėl to į tokias užduotis studentai neįsigeria, pateikia labai paviršutiniškus, nesisteminius, darnios plėtros principų (kurie minimi daugelio modulių rezultatų vertinime) neatitinkančius jų sprendimus. Tai patvirtino ir studentai. Siūloma analizuoti problemas aktualias Lietuvai ir regionui. Pavyzdžiui, tema „Atliekų tvarkymo politika“ yra be galo plati, apimanti atliekų tvarkymo hierarchiją, ES ir pasaulines tendencijas, atliekų įvairovę bei prioritetus skirtingo ekonominio išsivystymo šalyse. Tinkamai jos analizei reikalinga tiek atitinkama dėstytojo kvalifikacija ir patirtis, tiek tinkama šaltinių bazė. Panašiai yra ir kitose temose kaip pavyzdžiui, „Atliekų tvarkymo reikalavimai įvairiose ūkio šakose“ – reikalauja specifinių pramonės šakų procesų bei juose susidarantių atliekų srautų išmanymo, įvairių šalių teisinių bazės žinių (kadangi pavadinimas neapibrėžia konkrečių tyrimo ribų), tema „Mažaaatliekės technologijos“ iš principo interpretuojama neteisingai, nes kolegijos dėstytojų įvardintas ekologinis projektavimas apima visą gaminio būvio ciklą (nuo žaliavos išgavimo iki galutinio jo deponavimo), o mažaaatliekės technologijos – gamybos priemonių analizė. Todėl ekspertai primygtinai rekomenduoja formuluoti konkrečias užduotis, kurias vykdydami studentai turėtų pakankamai laiko bei šaltinių sisteminei analizei atlikti bei motyvuotiems sprendimams parengti.

Taip pat kyla abejonių, ar verta Programoje siūlyti dvi aukščiau minėtas specializacijas, jei kolegijos dėstytojai neskatina studentų vienoje iš jų studijuoti – tai buvo akcentuota pokalbio su studentais metu. Taip pat kalbant su Programos dėstytojais ir vadovais „Aplinkos apsaugos organizavimo“ absolventų poreikis Utenos regione nebuvo pagrįstas faktais. Savianalizės suvestinėje minima, kad „Aplinkos inžinerijos“ specializacijos absolventams bus suteikiama galimybė pagal poreikį gretutinėmis studijomis tobulinti verslumo įgūdžius. O tai dar labiau mažina antrosios specializacijos poreikį.

Kadangi studijų programa yra susijusi su inžinerija, siūloma vietoj „Hidrologijos“ dalyko dėstyti „Inžinerinę hidrologiją“. Taip pat siūloma integruoti taršos prevencijos ir darniosios plėtros principus į dėstomų dalykų turinį ir praktines užduotis bei įvesti bent pasirinktiną Kūno kultūros dalyką.

Ekspertų nuomone, didesnis dėmesys turėtų būti kreipiamas įdiegtai probleminio mokymo metodikai atskiruose studijų dalykuose (moduliuose) bei tarpdalykiniuose darbuose. Vertinimo metu nustatyta, kad probleminio mokymo metodika taikoma keliuose dalykuose, tačiau metodo taikymo nauda, tikslingumas ir problemų formulavimas nėra metodiškai prižiūrimas, tai atsispindi formuluojant problemas studijų programos dalykuose (moduliuose) bei studentų rašto darbuose.

Srities stiprybės:

- Studijų metodų įvairovė, leidžianti pasiekti studijų rezultatus.

Srities silpnybės:

- į studijų planą įtraukti dalykai, kuriems neskiriami kreditai;
- nėra pagrįstas specializacijų poreikis;
- kai kuriuose studijų dalykuose kartojasi panaši tematika;
- probleminiam mokymui formuluojamos užduotys neadekvačios profesinio bakalauro studijų lygiui.

2.3. Personalas

Programos vykdymui atrinktas personalas iš dalies atitinka formalius teisės aktų reikalavimus: visi programoje dirbantys dėstytojai turi ne žemesnį kaip magistro ar jį atitinkantį kvalifikacinį laipsnį, tačiau pagrįstų abejonių kelia reikalavimo, kad daugiau kaip pusė dėstytojų turėtų ne mažiau kaip 3 metų praktinio darbo stažą dėstomo dalyko srityje tenkinimas. Nors programos vykdytojai 2014-05-20 atsakyme į Programos išvadų projektą („Dėl Aplinkos apsaugos inžinerijos (valstybinis kodas – 653H17006) studijų programos vertinimo išvadų“) nurodo, kad 54 proc. programoje dėstančių dėstytojų turi ne mažiau kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko srityje, tačiau šio reikalavimo išpildymas atspindi tik G. Vabolienės, L. Jovaišienės, V. Leikos ir A. Panavo gyvenimo ir veiklos aprašymuose (CV). Pagirtina tai, kad Programoje dėsto 4 mokslų daktaro laipsnį turintys dėstytojai. Tačiau kai kurių dėstytojų dėstomi dalykai akivaizdžiai neatspindi jų mokslinės ar praktinės veiklos patirties. Dėstytojai dėsto po 3–4 dalykus. Kartais tie dalykai (pvz.: „*Hidrologija*“ ir „*Aplinkos apsaugos politika ir teisė*“ bei „*Miškininkystė*“) savo turiniu sunkiai suderinami, todėl kyla abejonių dėl tinkamo žinių perteikimo bei dėstytojo kompetencijos pakankamumo tokiose skirtingose srityse.

Suburtas dėstytojų kolektyvas yra jaunų ir jau didelę pedagoginę patirtį sukaupusių žmonių junginys, todėl egzistuoja puiki galimybė integruoti dėstymo patirtį ir naujai įgytas jaunųjų pedagogų žinias, tačiau abipusė komunikacija išplėtotą nepakankamai, dėstytojai kuria edukacines iniciatyvas per daug nesiderindami tarpusavyje. Tai kelia grėsmę nepilnai pateikti dėstomų dalykų esmę arba atvirkščiai – ji dubliuojama.

Kolegijos vadovybė skatina dėstytojus vykti į stažuotes, kvalifikacijos kėlimo mokymus, tačiau tai daro nedaugelis, t.y., dalykinio tobulėjimo (mokslinių stažuotčių universitetuose, tai pat praktikų verslo bei gamybinėse organizacijose Lietuvoje ir užsienyje) jų veikloje labai trūksta. Per 2011–2013 metus pagal ERASMUS programą išvyko 7 dėstytojai (daugiausia į Latviją). 2014 metais planuojama dar 6, ir nors, kaip teigė Kolegijos vadovybė, vadybos mechanizmas, užtikrinantis nuolatinę programos kokybės tobulinimą (įskaitant ir dėstytojų mobilumo planavimą) yra sukurtas, tačiau jo efektyvumo rezultatai nejaučiami, dėstytojai nežino jo veikimo principų, t.y. kiek dėstytojų realiai išvyks į stažuotes, niekas nežino.

Dėstytojų gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymuose mažai įrašų, patvirtinančių jų mokslinę ar dalykinę pažangą. Trumpalaikiai kursai (1–2 dienų) neleistinai priskiriami mokslinėms stažuotėms.

Pokalbyje su Programos dėstytojais jie patys pripažino, kad daugeliui jų trūksta užsienio kalbų įgūdžių. Tikėtina, kad dėl šios priežasties nėra motyvacijos tarptautiniam judumui, tarptautiškumui ir intensyvesniems akademiniam mainams. Tai atsiliepia mokymo kokybei siekiant perteikti pažangią patirtį ir naujas technologijas studijų procese. Tikėtina, kad dėl tos pačios priežasties studijų dalykų aprašymuose pasigendama šiuolaikinės literatūros užsienio kalba. Kursiniuose ir baigiamuosiuose darbuose formuluojant problemas trūksta šiuolaikinės tematikos. Dėstytojai yra mažai paruošę metodinės literatūros ir publikavę mokslinių bei pažangią praktiką propaguojančių straipsnių. Mokslinius ar kitokio turinio straipsnius kada nors yra publikavę tik 12 iš 24 dėstytojų. Dažniausiai jų yra tik 1 per visą darbinės veiklos biografiją. Metodinės literatūros leidinius yra paruošę 13 iš 24 dėstytojų.

Daugelis Kolegijos dėstytojų dalyvavo projekte „Utenos kolegijos verslo ir technologijų fakulteto technologinių studijų programų atnaujinimas pritaikant jas dėstyti užsieniečiams“, kurio metu buvo parengta visa eilė modulių anglų kalba, galinčių būti puikiu atspirties tašku ir pavyzdžiu rengiant programos modulių aprašus bei formuluojant darbų užduotis, tačiau šis potencialas nėra išnaudojamas – tarp lietuviškų ir angliškų modulių aprašų profesionalumo lygmenyje yra akivaizdus kontrastas lietuviškų modulių nenaudai.

Įvertinant aukščiau pateiktas pastabas, rekomenduotina didinti socialinių partnerių skaičių pritraukiant gamybos įmonių atstovus, kurių Utenoje tikrai apstu (pvz. AB „Utenos trikotažas“, AB „Utenos pienas“ ir kitos pažangios Lietuvoje ir pasaulyje žinomos gamybos įmonės), ir jų dalyvavimą studijų procese tiek tiesiogiai skaitant atitinkamą paskaitų kursą, tiek kviečiant juos

skaityti kelias paskaitas, siekiant, kad studentai įgytų praktinių, o ne vien teorinių žinių. Taip pat glaudesnis bendradarbiavimas su pramonės įmonėmis, suteiktą galimybę Kolegijos dėstytojams įgyti taip trūkstamų praktinių įgūdžių, būtinų rengiant profesinio bakalauro studijų absolventus, juos tinkamai konsultuoti praktikų metu bei rengiant tokių praktikų ataskaitas. Taip pat dėstytojai įgytų trūkstamas sisteminio naujausių technologijų vertinimo kompetencijas, nes pažangios regiono įmonės turi naujausią laboratorinę įrangą bei eksperimentines gamybos linijas.

Taip pat rekomenduotina kviesti dėstytojus iš universitetų, pritraukti daugiau mokslinių daktaro laipsnį turinčių ir aktyvų mokslinį darbą dirbančių žmonių. Siekti dėstytojus įtraukti į mokslinį-tiriamąjį darbą. Iš pokalbių su dėstytojais paaiškėjo, jog šioje srityje trūksta koordinavimo nubrėžiant aiškias Programą kuruojančios katedros mokslines kryptis, įvardijant tikslus, parenkant metodiką, priemones ir nustatant kiekvieno dėstytojo indėlį. Dėstytojai pripažino, kad šį darbą jie dirba pasirinktinai, be aiškių nustatytų kryptių ir vadovavimo, tematikų aptarimo ir tai vyksta pagal principą „daru tą, ką noriu ir kaip noriu“, t.y. programos mokslinės veiklos strategija artimiausiam laikotarpiui nėra įvardinta, nesuformuluotos darbų kryptys ir siektini rezultatai.

Pagirtinas Programos glaudus bendradarbiavimas su VGTU personalu, studijų programos tobulinimo, bendrų projektų, metodinės ir mokomosios medžiagos mainų, informacinių bazių naudojimo srityse, tolimesnio absolventų studijų tęstinumo planavimo srityse.

Srities stiprybės:

- kolektyve jaučiamas glaudus dėstytojų ir studentų bendravimas;
- dauguma personalo dirba pagrindinėse pareigose Kolegijoje.

Srities silpnybės:

- dėstytojams trūksta profesinio tobulėjimo motyvacijos;
- skatintinas dėstytojų aktyvumas mainų programose;
- nors Kolegijoje įdiegta kokybės vadybos sistema, joje nėra aiškiai apibrėžtas nuolatinė dėstytojų kvalifikacijos kėlimo užtikrinimo mechanizmas;
- trūksta bendradarbiavimo su gamybos įmonėmis;
- sprendžiant iš dėstytojų CV, dauguma dėstytojų neturi-praktinio darbo patirties dėstomo dalyko srityje;
- mažas aktyvumas ruošiant metodinę medžiagą ir straipsnius;
- dėstytojams trūksta užsienio kalbų įgūdžių.

2.4. Materialieji ištekliai

Verslo ir technologijų fakulteto Programos reikmėms priskiriamos ir vertinimo metu apžiūrėtos mokymo auditorijos, laboratorijos, nuotolinio mokymo centro patalpos, nors išsidėstę skirtinguose pastatuose, yra tinkamos ir pakankamos Programos teoriniam ir praktiniam mokymui realizuoti (darbo vietų skaičius adekvatus studentų skaičiui akademinėse grupėse, minėtų auditorijų, laboratorijų ir kitų studentams prieinamų darbo vietų (bibliotekos) darbo laikas studentams palankus ir pakankamas).

Dauguma auditorijų aprūpintos pakankamai naujais kompiuteriais, multimedijomis, garso-vaizdo aparatu; veikia bevielio interneto ryšio prieigos, yra galimybė naudoti nešiojamus kompiuterius.

Vertinimo metu nustatyta, kad Programos reikmėms nuolat įsigyjamos Programos turinio įsisavinimui reikalingos specifinės kompiuterinės programos (pvz. vermicompostavimo analizei, sąvartyno dujų emisijai vertinti ir kt.). Fizikos, chemijos, mikrobiologijos laboratorijos turi minimalią, tačiau pakankamą materialiąją bazę: laboratorinę įrangą, priemones, medžiagas ir standartus bei laboratorinių darbų aprašus, reikalingus Programos įgyvendinimui, tačiau šių laboratorijų įrangą turėtų būti nuolat papildoma. Pasigendama materialinės bazės plėtros ir atnaujinimo poreikio planavimo.

Ypač sveikintina yra kuriama specializuota Aplinkos tyrimų laboratorija, siūlytina nustatant prioritetus bei koncentruojant kolegijos ar išorinių finansavimo šaltinių paramą tyrimams ir planuojamą įsigyti įrangą sieti su pagrindinėmis planuojamomis Programos taikomųjų mokslinių tyrimų kryptimis.

Nors savianalizės suvestinėje nurodoma, kad bazė praktikoms pas socialinius partnerius numatyta, vertinimui buvo pateiktas bendradarbiavimo sutarties šablonas, tačiau ekspertai, susitikimų metu pritarus studentams ir dėstytojams, pažymi, kad ši sritis turi būti tobulinama pasirašant bendradarbiavimo sutartis su įvairių sričių socialiniais partneriais, bendradarbiavimo sutartyse ar kituose dokumentuose numatant ir aprašant detaliau praktikos vietą, pobūdį, trukmę, praktikos turinį siejant su Programos, dalyko ar tarpdalykiniais studijų tikslais ir rezultatais. Taip pat reiktų didinti socialinių partnerių, suteikiančių galimybę atlikti praktikas, skaičių, nes šiuo metu studentai gali rinktis iš 4-5 pasiūlymų. Praktikų rašto darbų analizė bei pokalbiai su studentais bei socialiniais partneriais (taip pat ir vadovaujančiais praktikos darbams) verčia abejoti esama praktikų kokybe bei jų efektyvumu, metodiniu aprūpinimu bei vadovavimo praktikoms kokybe: atkreiptinas dėmesys į praktikos rašto darbų pavadinimų formulavimą, tikslų, uždavinių bei išvadų atitikimą, problematikos iškėlimo ir analizės kokybę, dėstymo ir analizės lygį bei naudojamų literatūros šaltinių kiekį.

Metodiniai ištekliai (vadovėliai, knygos, periodika, duomenų bazės) yra tinkami, pakankami ir prieinami įvairiomis formomis: serveryje, komandinio darbo sistemoje First Class, virtualioje mokymosi aplinkoje Moodle. Ypač pagirtina Programos reikmėms naudojamos videopaskaitų sistema, elektroniniam mokymui naudojama komandinio darbo sistema, vaizdo konferencijų sistema, suteikianti galimybę paskaitas transliuoti į nutolusias auditorijas, bei visa apjungianti virtuali mokymosi aplinka Moodle. Studentai *Įvado į studijas* dalyko metu yra praktiškai apmokomi, kaip tinkamai naudotis šiais resursais, tačiau prienamų šaltinių ir metodinių išteklių (vadovėlių, knygų, duomenų bazėse esančių mokslinių straipsnių) panaudojimas praktikos rašto darbams yra nedidelis. Įvertinus tai, ekspertams kelia susirūpinimą būsimų baigiamųjų darbų kokybė. Be to, Moodle aplinka naudojama ne visų Programos dėstytojų: ne visi studijų dalykai yra pateikti Moodle aplinkoje arba pateikta medžiaga yra ribota.

Srities stiprybės:

- auditorijų, laboratorijų, nuotolinio mokymo centro patalpos yra tinkamos ir pakankamos;
- Programos reikmėms steigama specializuota nauja Aplinkos tyrimų laboratorija;
- auditorijos aprūpintos kompiuteriais, įsigyjama specializuota programinė įranga;
- metodiniai ištekliai (vadovėliai, knygos, periodika, duomenų bazės) yra tinkami, pakankami ir prieinami įvairiomis formomis;
- inovatyvus ir spartus naujovių diegimas: videopaskaitų, komandinio darbo, vaizdo konferencijų sistemos, virtuali mokymosi aplinka Moodle, vykdomi studentų praktiniai apmokymai, kaip naudotis Programai suteikiamais materialiais ištekliais.

Srities silpnybės:

- nėra materialinės bazės plėtros ir atnaujinimo poreikio planavimo, ne visi dėstytojai naudoja Moodle sistemą;
- nedidelis praktikos vietų pasirinkimas, abejotina praktikų kokybė bei jų efektyvumas, nepakankamas jų metodinis aprūpinimas bei vadovavimo praktikoms kokybė, nepakankamas šaltinių ir metodinių išteklių (vadovėlių, knygų, duomenų bazėse esančių mokslinių straipsnių) panaudojimas praktikos rašto darbams.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti ir aiškūs. Priėmimas organizuojamas vadovaujantis *Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas 2013 metais taisyklėmis* bei Utenos kolegijos direktoriaus 2013 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-85 patvirtinta *Studentų priėmimo į Utenos kolegiją taisyklėmis* ir vykdomas per LAMA BPO pagal patvirtintą bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštąsias mokyklas tvarką. Pagrindinis priėmimo kriterijus yra konkursinis balas, skaičiuojamas iš brandos egzaminų (matematikos, fizikos, lietuvių kalbos) bei mokomųjų dalykų (užsienio kalba). Studentai priimami į nuolatinės ir išštesinės formos studijas, jie gali pretenduoti į valstybės finansuojamas arba valstybės nefinansuojamas vietas.

Stojimo rezultatai rodo, kad šią studijų programą rinkosi motyvuoti studentai. Vykstant pirmajam priėmimui į studijų programą 2011 m. pirmuoju prioritetu į nuolatinės studijas buvo pateikti 33 prašymai, papildomo priėmimo metu – 2 prašymai. Buvo priimta studijuoti 35 studentai (21 vf ir 14 vnf). 2012 m. pirmuoju prioritetu į išštesinės studijas buvo pateikta 21 prašymas, papildomo priėmimo metu – 5 prašymai. Buvo priimta studijuoti 26 studentai (9 vf ir 17 vnf).

Pokalbis su studentais parodė, kad dauguma jų studijomis nėra nusivylę ir mato karjeros perspektyvą.

Pastebėtina, kad Programos studentai aktyviai dalyvauja mokslinėje taikomojoje veikloje, tačiau nėra sudarytos sąlygos studentų sportui (nėra salės) ir meninei raiškai (nėra šokių, muzikos, dainavimo, teatro kolektyvų).

Studijų procesas yra gerai organizuotas, sudarytas studentams patogus užsiėmimų tvarkaraštis. Tvarkaraščiai laisvai prieinami kolegijos internetiniame puslapyje (www.utenos-kolegija.lt).

Studentų dalyvavimas judumo programose pakankamas. 2014 metų pavasario semestre studijuoti pagal ERASMUS programą išvyko 6 studentai. Tačiau, pasak studentų, yra mažas užsienio aukštųjų mokyklų pasirinkimas. Šios studijų programos studentai gali išvykti tik į dvi užsienio aukštąsias mokyklas. Taip pat studentai nurodė, kad stažuocių metu jiems kyla kalbos barjeras. Tai rodo, jog Programoje numatytas studijų dalykas „Profesinė užsienio kalba“ (6 kreditai) (numatomi dalyko studijų rezultatai: komunikuos žodžiu užsienio kalba profesinėmis temomis; taikys užsienio kalbos žinias ir įgūdžius profesinės veiklos situacijose; naudosis įvairiais informaciniais šaltiniais užsienio kalba; skaitys, vers ir apibendrins tekstus profesinėmis temomis) nėra pakankamas studentų užsienio kalbos žinioms užtikrinti. Rekomenduojama peržiūrėti studijų dalyko turinį bei įgyvendinimą. Pokalbio su studentais metu paaiškėjo, kad naudotis užsienio kalba pateiktais šaltiniais sudėtinga maždaug dviem trečdaliams studijuojančiųjų, o ir pačių nuorodų į naujausią užsienio literatūrą (išleistą ne vėliau nei 2010 metais) modulių aprašuose nėra daug.

Iš esmės savianalizės suvestinėje pateikiami studentų pasiekimų vertinimo kriterijai yra aiškūs, tinkami ir viešai prieinami. Jie aiškiai suformuluoti dalykų aprašuose. Studentų pasiekimų vertinimo formulė yra pateikiama studijų dalykų aprašuose. Kiekvienas dėstytojas su dalyko vertinimu supažindina studentus pirmojo užsiėmimo metu. Studentų įgytos žinios bei gebėjimai vertinami dešimtbale kriterine vertinimo sistema. Tačiau pokalbis su studentais atskleidė, kad keleto dėstytojų vertinimo sistemos moduluose „Ekonomika ir vadyba“, „Atliekų tvarkymo technologijos“, „Teisės pagrindai“ ir keliuose kituose gana miglotos ir subjektyvios, t.y. neatitinka studijų modulyje pateiktų vertinimo kriterijų. Taip pat buvo paminėta, kad atvirai diskutuoti su tais dėstytojais pasiekimų vertinimo tema jie neišdrįstų. Todėl būtina užtikrinti efektyvų grįžtamąjį ryšį bei priemones, padedančias išvengti subjektyvumo bei skatinančių dėstytojus tinkamai vertinti studentų žinias.

Studentų projektiniai darbai yra labai silpni ir menkai prisideda prie studijų programos numatomų rezultatų pasiekimo. Ypač didelį nerimą kelia projektinių darbų temų formulavimas (pvz., „Pagrindinės miškotvarkos sąvokos“, „Atliekos, jų tvarkymo problemos Lietuvoje“, „Energetikos tarša Lietuvoje, jos mažinimo būdai, Dujinių išlakų valymo technologijos.“), darbo tikslų, uždavinių, išvadų formulavimas, problemos formuluotė ir analizė. Net ir aukščiausius įvertinimus gavę studentų projektiniai darbai, ekspertų nuomone, neparodo studijų dalyko numatytų rezultatų tinkamo pasiekimo: juose trūksta atitikties vertinimo sistemose nurodytų kriterijų

reikalavimams, ypač tai pasakytina apie gebėjimus atlikti sisteminę analizę, tinkamai ir aiškiai formuluoti problemą, nustatyti tyrimų ribas ir pateikti pagrįstas išvadas (daugelyje darbų išvados prasilenkia su darbo pradžioje suformuluotais uždaviniais). Žemas šių darbų lygis ekspertams kelia nerimą dėl būsimų bakalaurinių darbų lygio. Kita vertus, matoma ir konkretumo stoka iš dėstytojų pusės formuluojant darbo užduotis (tai jau buvo minėta ir ankstesniuose išvadų skyriuose).

Aukštoji mokykla užtikrina tinkamą socialinę ir akademinę paramą. Daug studentų gauna skatinamąsias stipendijas už gerus studijų rezultatus. Studentai yra informuoti apie vienkartinės bei socialines stipendijas.

Socialiniai partneriai teigia, kad dauguma Programos studentų motyvuoti.

Katedra reguliariai organizuoja šios studijų programos studentų apklausą, aiškinasi studentų lūkesčius, susijusius su studijomis. Tačiau kokias vidines priemones taiko studijų kokybei užtikrinti ir koks jų efektyvumas lieka neaišku, nes nebuvo pateikti priemonių taikymo pavyzdžiai, tiek Programos vadovai, tiek dėstytojai nesugebėjo išaiškinti vidinės kokybės užtikrinimo sistemos veikimo principų.

Diskutuotinas ir Programoje numatytų praktikų įgyvendinimo efektyvumas. Iš pokalbio su socialiniais partneriais paaiškėjo, kad nėra aiškiai apibrėžtas studentų praktikose praleisto laiko ir atliktų užduočių santykis. Studentai įmonėse praleidžia tik 2 dienas per savaitę. Nėra aišku, ką studentai veikia kitu praktikai numatytu laiku.

Srities stiprybės:

- studijų eiga vykdoma nuosekliai;
- studijų procesas yra gerai organizuotas, sudarytas studentams patogus užsiėmimų tvarkaraštis.

Srities silpnybės:

- netinkamai formuluojamos projektinių darbų temos bei analizės detalumo lygis;
- studentų savarankiško darbo praktikų metu kontrolės stoka;
- nesudarytos tinkamos sąlygos studentų užklazinei veiklai;
- rekomenduojama peržiūrėti studijų dalyko „Profesinė užsienio kalba“ turinį bei įgyvendinimą;
- užtikrinti nuolatinį modulių literatūros šaltinių atnaujinimą, ypač pažangiais užsienio literatūros šaltiniais.

2.6. Programos vadyba

Studijų programos valdymas, sprendimų priėmimas ir atsakomybės už Programos įgyvendinimą, priežiūrą ir tobulinimą paskirstyta keliais vadybiniais lygmenimis: katedros, fakulteto, kolegijos administracijos, kolegijos savivaldos institucijų.

Sprendimų priėmimas dėl studijų programos įgyvendinimo, kokybės užtikrinimo, tobulinimo ir kitų svarbių klausimų yra vykdomas kolegialiai - katedros, dekanato, direktorato, Fakulteto tarybos, Akademinės tarybos, Tarybos, Kokybės tarybos posėdžiuose. Siekiant efektyvesnio vidinio studijų kokybės užtikrinimo ir lankstesnės studijų programos kaitos, įkurtas studijų programos komitetas, patvirtinti studijų programos komiteto nuostatai.

Tiesiogiai už Programos įgyvendinimą ir priežiūrą atsakinga *Aplinkos apsaugos katedros vedėja*. Ji yra pagrindinė studijų programos įgyvendinimo koordinatore, organizuojanti katedros veiklą, metodinį darbą, taikomuosius mokslinius tyrimus, teikiantis dėstytojų pedagoginio krūvio išdėstymo projektą prodekanui, besirūpinantis Programos informaciniu, materialiniu, techniniu aprūpinimu, vykdanči periodišką studijų programos įgyvendinimo priežiūrą. *Praktikų vadovas* atsako už profesinės veiklos praktikų kokybę, inicijuoja praktikų programų tobulinimą.

Programos priežiūrą ir vertinimą, be *Aplinkos apsaugos katedros vedėjos*, vykdo studijų programos komitetas, fakulteto prodekanas, dekanas. Priežiūra ir vertinimas apima studentų

pažangumo rezultatų analizę, užsiėmimų (paskaitų, seminarų, praktikų) lankomumo vertinimą, dėstytojų pedagoginio, metodinio, mokslinio taikomojo darbo priežiūrą (lankomasi jų paskaitose, analizuojamos dėstytojų parengtos dalykų programos, egzaminų užduotys, metodinė medžiaga, teikiami siūlymai jų tobulinimui ir pan.), studentų, darbdavių apklausų vykdymą, jų rezultatų analizę ir kt.

Analizuojant atsakomybių pasiskirstymą savianalizės suvestinėje pateiktoje medžiagoje matyti, kad labai didelį vaidmenį Programos įgyvendinime, tobulinime, kokybės užtikrinime atlieka Aplinkos apsaugos katedros vedėja. Vizito metu iš pokalbių su studentais, dėstytojais bei Aplinkos apsaugos katedros vedėja buvo akivaizdu, kad aktyvesnio Programos valdymo trūksta: edukacinės iniciatyvos kyla iš jaunesniojo pedagoginio personalo pusės, o mokslinių tyrimų kryptys jau patyrusiam personalui nėra svarstomos ir vertinamos programos strateginio vystymosi kontekste. Todėl siūloma skirti didesnę dėmesį šios pareigybės asmeninėms savybėms, tokioms kaip turinio lyderystė, gebėjimas motyvuoti ir telkti kolektyvą.

Pagirtinu laikytina vidinės studijų kokybės priežiūrai taikomų tyrimų sistemingumas, tačiau apklausų duomenų viešinimas nepakankamas, nes nei dėstytojai, nei studentai šios priemonės neįvardino kaip naudingos ir teikiančios apčiuopiamų rezultatų. Kolegijos tinklalapyje „tyrimai ir analizės“ informacija vis dar ruošinama.

Vertinimo metu nustatyta, kad analizuojant ir tobulinant Programos įgyvendinimo kokybę yra įtraukiami socialiniai partneriai, tačiau savianalizės rengimo procese, Programos studijų komiteto veikloje, baigiamųjų darbų rengime, praktikų organizavime stebimas siauro socialinių partnerių rato įtraukimas, visur minimos tos pačios pavardės. Pokalbis su dėstytojais išryškino, kad ne visi dėstytojai aktualius klausimus, sietinus su Programos įgyvendinimu, sprendžia Studijų Programos komitete, o ieško kitų individualių sprendimo formų.

Savianalizės suvestinėje *neaiškiai išdėstyta studijų programos komiteto atsakomybė priimant sprendimus* dėl studijų programos įgyvendinimo. Vizito metu ekspertų grupė išsiaiškino, kad nors ir studijų programos komiteto nuostatai yra, tačiau praktiškai studijų komitetas neužtikrina Programos vidinės kokybės priežiūros, t.y. dalykų aprašai neatestuojami (neperžiūrimi), nevykdoma studentų praktikų eigos kontrolė. Iš pokalbio su socialiniais partneriais paaiškėjo, kad nėra aiškiai apibrėžtas studentų praktikose praleisto laiko ir atliktų užduočių santykis. Studentai įmonėse praleidžia tik 2 dienas per savaitę, tai yra praktikos vykdomos formaliai.

Dėstytojų pedagoginio, metodinio, mokslinio taikomojo darbo priežiūra yra nepakankama. Tai aiškiai atspindi dėstytojų gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymuose pateikti įrašai apie jų mokslinę ar dalykinę pažangą, dalyvavimas mokslinėse konferencijose, mokslinių straipsnių publikavimas paminėtas vos kelių dėstytojų CV.

Srities stiprybės:

- Sprendimų priėmimas dėl studijų programos įgyvendinimo, kokybės užtikrinimo, tobulinimo ir kitų svarbių klausimų yra vykdomas dalyvaujant tiek Kolegijos, tiek fakulteto vadovybei, tiek katedros vadovybei.

-

Srities silpnybės:

- nepakankamas apklausų duomenų viešinimas;
- nėra praktikų kokybės užtikrinimo sistemos;
- tobulintina dėstytojų darbo kokybės priežiūros sistema.

III. REKOMENDACIJOS

- Sukonkretinti ir aiškiau apibrėžti Programos tikslus bei numatomus studijų rezultatus, atsižvelgiant į Programos teikiamas kompetencijas;
- Ženkliai didesnę dėmesį skirti probleminio mokymo bei kitų Programoje teikiamų užduočių formulavimui, individualių bei grupinių darbų kokybei bei jų atitiktį numatomiems studijų rezultatams bei profesinio bakalauro kompetencijos reikalavimams;
- Nustatyti aiškius projektinių ir bakalaurinių darbų kokybinius reikalavimus bei atidžiai stebėti jų laikymąsi;
- Sukurti nuolatinio dėstytojų kvalifikacijos kėlimo užtikrinimo sistemą;
- Skatinti dėstytojų įsitraukimą į mokslinę veiklą;
- Užtikrinti, kad daugiau negu pusė Programos dėstytojų turėtų ne mažesnę kaip 3 m. praktinio darbo dėstomo dalyko srityje patirtį;
- Įtraukti į programos veiklą socialinius partnerius iš regiono gamybos įmonių;
- Panaikinti skirstymą į specializacijas, vietoj to suteikiant verslumo ir enterpenerystės pagrindus visiems Programos studentams;
- Siekti įvairesnio studentų ir dėstytojų tarptautinio judumo;
- Kviesti daugiau kviestinių dėstytojų, taip pat dėstančių užsienio kalbomis;
- Didinti praktikų vietų skaičių, vykdyti praktikų eigos priežiūrą ir kokybės užtikrinimą didesnę dėmesį skirti praktikų metu formuluojamoms užduotims bei ataskaitų kokybei;
- Skirti daugiau dėmesio apdorotų apklausų duomenų viešinimui bei grįžtamam ryšiui su studentais, socialiniais partneriais bei dėstytojais;
- Sudaryti tinkamas sąlygas studentų užklasei veiklai.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Utenos kolegijos studijų programa *Aplinkos apsaugos inžinerija* (valstybinis kodas – 653H17006) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	2
4.	Materialieji ištekliai	3
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6.	Programos vadyba	3
	Iš viso:	15

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:

Prof. dr. Žaneta Stasiškienė

Grupės nariai:

Prof. dr. Arvydas Povilaitis

Violeta Petraškienė

Lina Šleinotaitė-Budrienė

Inga Bačelytė

